

Nordanberg 2:2 och 2:8

Restaurering av smedja inom ramen för Länsstyrelsens stöd till ekonomibyggnader av enklare typ

Antikvarisk medverkan

Nordanberg 2:2 och 2:8
Möklinta socken
Västmanlands län

Ia Manbo

Nordanberg 2:2 och 2:8
- Restaurering av smedja inom ramen för Länsstyrelsens
stöd till ekonomibyggnader av enklare typ

Antikvarisk medverkan

Nordanberg 2:2 och 2:8
Möklinta socken
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM 120088

Ia Manbo

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlgatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2012

Omslagsfoto: Smedjan efter restaurering. Bildnr Vlm_kmvIM-1554.

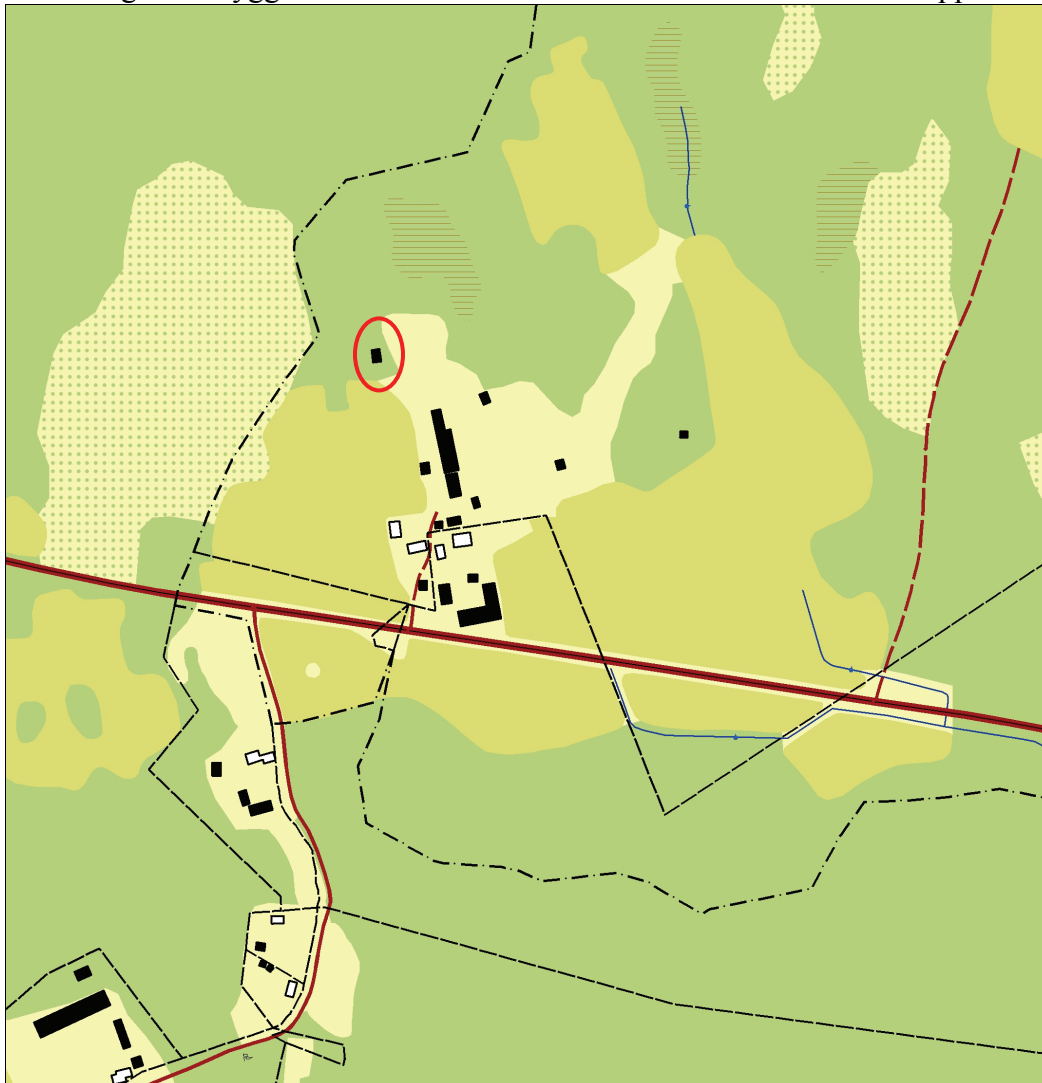
Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Ia Manbo, Västmanlands läns museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01172.

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-48-7

Inledning

Fastigheterna Nordanberg 2:2 och 2:8 ligger strax norr om vägen mellan Möklinta och Enåker på gränsen mellan Sala och Heby kommuner. Den aktuella smedjans kulturhistoriska värde är kopplat till gården som helhet där varje enskild byggnad är betydelsefull. Fastighetsägaren har sökt bidrag inom ramen för Länsstyrelsen i Västmanlands läns stöd för ekonomibyggnader av enklare typ. Länsstyrelsen beviljade bidrag på 20 000 kr i beslut daterat 2012-03-27, dnr 434-4603-11. För antikvarisk medverkan svarade Västmanlands läns museum genom byggnadsantikvarie Ia Manbo som även sammanställt rapporten.

Utdrag ur digitala fastighetskartan 2004, skala 1:5 000. Den aktuella byggnaden är inringad.

Historik

Smedjan är uppförd i liggtimmer med utknutar i en våning. Fasaderna är målade i röd slamfärg. På den östra fasaden finns ett tvåluftsfönster med småspröjsade fönsterbågar. På den södra fasaden finns en plankdörr med fem brädor i bredd, förmodligen målad med tjära. Det flacka sadeltaket är täckt med tvåkupigt lertegel.

Byggnaden finns med på en laga skifteskarta från 1835, några närmare uppgifter om uppförandeår finns ej.

Byggnadsvårdsåtgärder

Före

Runt byggnadens skorsten hade teglet fallit bort och konstruktionen höll på att falla ihop. På resten av taket fattades tegel på stora delar vilket lett till vattenläckage med påföljande rötskador på undertaket och den östra åsen. Vindskivorna var kraftigt rötskadade.

Smedjan före restaurering. Bildnr Vlm_abgFE-203

Det fanns flera synliga rötskador på taket. Bildnr Vlm_abgFE-204.

Byggnadens västra fasad före restaurering. Bildnr Vlm_abgFE-206.

Vindskivorna på den norra sidan var kraftigt rötskadade. Bildnr Vlm_abgFE-208.

Många pannor hade glidit ur läge eller fallit ned. Bildnr Vlm_abgFE-211.

Under

När tegeltaket plockats ned visade det sig att undertaket var mer rötskadat än vad som framkommit före restaureringen. Därför beslutades i samråd med antikvarisk medverkande att hela undertaket skulle ersättas med nytt lika befintligt.

Smedjan från sydväst under restaurering. Att undertaket var i det närmaste genomrötat blev tydligt när teglet plockats bort. Bildnr Vlm_kmvIM-1409 och 1406.

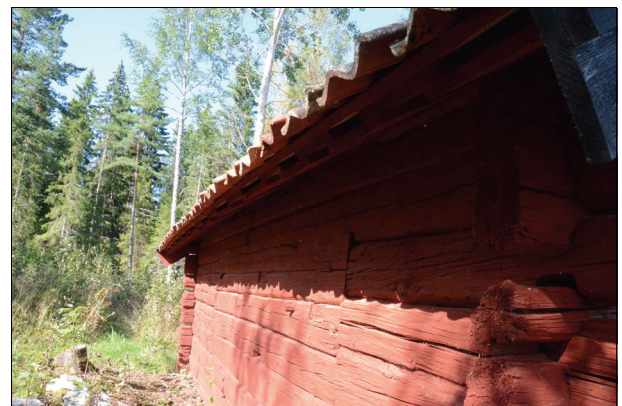

Efter

Nytt undertak lades med locktäckning. Brädorna var kilsågade och av kärnfura. Den östra åsen byttes mot en ny i furu. Det befintliga teglet återanvändes och kompletterades med begagnat tvåkupigt lertegel. Nya vindskivor målades svarta.

Det västra takfallet efter takomläggningen. Bildnr Vlm_kmvIM-1556.

Undertaket är locklagt. Bildnr Vlm_kmvIM-1557.

Byggnadens södra fasad efter restaurering. De nya vindskeivorna målades svarta. Bildnr Vlm_kmvIM-1553.

Det nya undertaket är av kilsågad kärnfura. Bildnr Vlm_kmvIM-1558 och 1559.

Resultat

Restaureringen av smedjan har skett enligt länsstyrelsens beslut och godkänns ur antikvarisk synvinkel.

Administrativa uppgifter

<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	VLM 120088
<i>VO Kulturmiljö; projektnr:</i>	3-12-103
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	434-4603-11
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Nordanberg 2:2 och 2:8
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanland
<i>Socken:</i>	Möklinta
<i>Kommun:</i>	Sala
<i>Ägare-beställare:</i>	Gunilla Svedin Fabrikörvägen 12 131 52 NACKA
<i>Antikvarisk medverkan:</i>	Västmanlands läns museum Antikvarisk expert Ia Manbo Karlgatan 2 722 14 VÄSTERÅS Tele: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22 • E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-48-7